

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoCsp/13/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119312177
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Benkovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:6119312177.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Benkovičovej a sudcov JUDr. Ľubice Bundzelovej a Mgr. Matúša Staríčka, v spore žalobcu Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému I. U., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom R. T. XXX, o zaplatenie 5 764,22 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 21Csp/163/2019-228 zo dňa 10.09.2021, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti výroku II. m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu s príslušenstvom priznanú v I. výroku rozsudku súdu prvej inštancie do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobca má voči žalovanému právo na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Dunajská Streda, ako súd prvej inštancie (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, eventuálne „prvoinštančný súd“), odvolaním napadnutým rozsudkom žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 5 764,22 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5 625,61 eur od 24.05.2019 do zaplatenia (I. výrok). Žalovanému povolil splácať dlh v mesačných splátkach vo výške 200,- eur vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca počnúc od právoplatnosti rozsudku pod sankciou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky riadne a včas (II. výrok). O trovách konania rozhodol tak, že žalobca má nárok voči žalovanému na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (III. výrok).

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému uloženia mu povinnosti zaplatiť sumu 5 764,22 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5 625,61 eur od 24.05.2019 do zaplatenia a to z dôvodu neuhradenia poskytnutého úveru vo výške 6 000,- eur na základe úverovej zmluvy zo dňa 04.06.2018, ktorý úver predčasne zosplatnil dňa 23.05.2019.

3. Prvoinštančný súd vec právne posúdil podľa § 52 ods. 1 - 4, § 53 ods. 1 - 3, 5, § 53 ods. 9, § 565, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej aj „zákon č. 129/2010 Z.z.“, alebo „ZoZÚ“) a dospel k záveru o dôvodnosti nároku žalobcu, pretože žalovaný prestal poskytnutý úver vo výške 6 000,- eur splácať v dojednaných splátkach vo výške 87,64 eur, pri počte stanovených 96 mesačných splátok, ktorý úver pre porušenie povinnosti žalovaným zosplatnil ku dňu 23.05.2019, v dôsledku čoho vznikla žalovanému povinnosť jednorazovo uhradiť žalobcovi vyčíslený zostatok úverovej pohľadávky podľa žalobného návrhu. Poukázal na postoj žalovaného, ktorý netvrdil ani nepreukázal existenciu právnej skutočnosti majúcej za následok zánik dlhu. Na účely rozhodovania o povinnosti splatiť skorším rozsudkom právoplatne priznaný dlh v

splátkach podľa § 232 ods. 3, 4 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) skúmal osobné a majetkové pomery strán, výšku priznaného plnenia, platobnú schopnosť žalovaného a možnosť žalobcu domáhať sa plnenia v splátkach v prípade ich nedodržania, obdobie za ktoré by došlo k zaplateniu dlhu a dospel k záveru o dôvodnosti povolenia splácania priznanej sumy žalovanému v splátkach. Žalovaný žije v spoločnej domácnosti s manželkou a dvoma maloletými deťmi, pričom príjem v domácnosti činí zárobok žalobcu vo výške 800,- až 1 000,- eur netto a manželky vo výške 550,- až 600,- eur netto mesačne, avšak majú výdavky na hypotéku vo výške 800,- eur mesačne. Žalovaný žiadal povoliť dlh splácať v splátkach, pričom dospel k záveru, že splátka vo výške 200,- eur mesačne je adekvátna výške dlhu, keď k jeho splateniu príde po uplynutí 29. mesiacoch od právoplatnosti rozsudku.

4. O trovách prvoinštančného konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že plne úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania vo výške 100 % voči žalovanému s tým, že o výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie a to konkrétne do II. výroku rozsudku prvoinštančného súdu a žiadal, aby odvolací súd rozsudok prvoinštančného súdu v odvolaní napadnutom výroku zmenil tak, že žalovanému uloží povinnosť zaplatiť mu dlh v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a tiež mu prizná náhradu trov odvolacieho konania.

6. V odvolaní namietal nesprávne právne posúdenie veci a nesprávne skutkové zistenia na základe vykonaných dôkazov. V súvislosti s výrokom rozsudku prvoinštančného súdu, ktorým povolil žalovanému splácať dlžnú sumu v splátkach poukázal na § 232 ods. 3 CSP podľa ktorého má súd možnosť neurčiť paričnú lehotu, v ktorom prípade zostáva zákonná v trvaní 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia, alebo určiť dlhšiu paričnú lehotu ako 3 dni avšak výlučne v odôvodnených prípadoch. Zároveň poukázal na viaceré rozhodnutia Krajských súdov a to konkrétne Krajského súdu v Žiline č. k. 11Co/91/2017-138 zo dňa 16.05.2017, Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15Co/87/2019 zo dňa 19.06.2019 a ďalšie. Súd teda nemôže určiť dlhšiu lehotu bez relevantných skutkových tvrdení podložených zodpovedajúcimi dôkazmi, teda bez ďalšieho, najmä bez dôkazov komplexne objektivizujúcich majetkovú situáciu žalovaného, z ktorého dôvodu nebola splnená podmienka odôvodnenosti pre určenie dlhšej paričnej lehoty. Prvoinštančný súd podľa neho vychádzal iba z tvrdení žalovaného nepodloženými žiadnymi dôkazmi, čím nedostatočne zistil skutkový stav týkajúci sa možnosti žalovaného uhradiť dlžnú pohľadávku, pričom oprávnenie súdu priznať plnenie v splátkach je výnimočným a uvedená výhoda povinného musí byť podložená zistením všetkých potrebných skutočností odôvodňujúcimi záver súdu, že vzhľadom na povahu prejednáwanej veci je vhodné určiť, že peňažné plnenie možno uskutočniť v splátkach (R - 87/1966). Hlavnými úvahami súdu pri umožnení splácať dlh v splátkach sú najmä osobné a majetkové pomery strán, výška priznaného plnenia, platobná schopnosť žalovaného v konaní, jeho snahu o plnenie záväzku, možnosť žalobcu domáhať sa plnenia jednotlivých splátok v prípade ich nedodržania, dobu, po ktorú by týmto spôsobom došlo k zaplateniu dlžnej sumy tak, aby nepredstavovala neúmerné zvýhodnenie dlžníka na úkor veriteľa. V opačnom prípade by došlo k narušeniu vyváženej záujmov oboch strán sporu v smere faktického popretia právoplatne priznaných práv či možnému vzniku inej ujmy na oprávnených záujmoch žalobcu (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/116/2012 z 18.03.2013). Priznaním splátok vo výške 200,- eur súd zapríčinil, že žalovaný bude len istinu splácať takmer 2,5 roka, pričom výška priznanej splátky je neadekvátna výške priznanej pohľadávky, pretože lehota na jej splatenie sa predĺžila do takej miery, keď samotná istina bude splácaná 2,5 roka a tým sa poprel samotný účel súdneho konania. Výhoda poskytnutá žalovanému v podobe umožnenia uhradiť dlh v neprimerane nízkych splátkach je zjavne neprimeranou oproti nevýhodnosti jeho postavenia a porušuje rovnosť strán sporu v občianskoprávných vzťahoch. Z uvedeného dôvodu postup a rozhodnutie prvoinštančného súdu nie je zákonný ani spravodlivý, pričom poukázal na postoj žalovaného, ktorý počas sporu neuskutočnil ani jednu úhradu, čo nepreukazuje jeho skutočnú snahu hradiť a ani nepreukazuje jeho schopnosť hradiť dlh v určených splátkach. Zároveň poukázal na viaceré rozhodnutia krajských súdov a to Krajského súdu v Bratislave č. k. 5Co/258/2019 zo dňa 17.12.2019, Krajského súdu v Nitre č. k. 25CoCsp/6/2020 zo dňa 29.04.2020, Krajského súdu v Prešove č. k. 1Co/87/2019 zo dňa 25.02.2020 a ďalšie.

7. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

8. Krajský súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalobcu podľa § 34 CSP preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario len v rozsahu

odvolania žalobcu podľa § 379 CSP a z dôvodov vymedzených v odvolaní žalobcu podľa § 380 ods. 1 CSP a rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom II. výroku podľa § 388 CSP zmenil, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie.

9. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

10. Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

11. Podľa § 232 ods. 4 CSP, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

12. Z vyššie citovaného zákonného ust. § 232 CSP vyplýva, že zákon stanovuje trojdňovú lehotu na splnenie súdom uložených povinností. Súd však môže v odôvodnených prípadoch určiť aj dlhšiu lehotu na splnenie uloženej povinnosti, alebo môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonávať v splátkach.

13. V ustanovenia § 232 ods. 3 CSP vyplýva prioritné pravidlo, že v prípade povinnosti uloženej súdom je túto povinný subjekt splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Výnimka z tejto zásady je založená na úvahe súdu, pričom ani určenie povinnosti plniť v splátkach fakticky nepredstavuje nič iné ako len spôsob vyjadrenia dlhšej lehoty, s čím zákon počíta ustanovením § 232 ods. 4 CSP. Súd však môže dlhšiu lehotu určiť len výnimočne a v odôvodnených prípadoch t. j. na základe zistení potrebných skutočností vyplývajúcich z okolností toho ktorého konkrétneho prípadu. Sú to teda určité hľadiská pre úvahu súdu, ktoré by mal zohľadniť, a z ktorých by mal súd vychádzať pri priznaní výhody splátok. Teda priznanie „takejto exkluzivity“ povinnému subjektu musí byť podložené zistením všetkých potrebných skutočností, ktoré by presvedčivo zdôvodnili záver súdu, že peňažné plnenie možno uskutočniť v splátkach, pričom poukázal na rozhodnutie (R 87/1966).

14. Odvolaním žalobca napadol II. výrok rozsudok súdu prvej inštancie o povinnosti žalovaného zaplatiť mu priznané plnenie v I. výroku a to ohľadne splatnosti tohto peňažného plnenia. Odvolací súd preto preskúmaval rozsudok súdu prvej inštancie len v tejto napadnutej časti.

15. V posudzovanej veci súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 5 764,22 eur s príslušenstvom v mesačných splátkach vo výške 200,- vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca počnúc od právoplatnosti rozsudku pod sankciou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky riadne a včas. Povolenie splátok odôvodnil prvoinštančný súd pomermi žalovaného, ktorý žije v spoločnej domácnosti s manželkou, dvoma malom letnými deťmi ako jeho príjmom vo výške 800,- eur až 1 000,- eur a jeho manželky vo výške 550,- eur až 600,- eur mesačne. Taktiež poukázal na výdavky v súvislosti s hypotekárnym úverom vo výške 800,- eur. Výšku splátok okresný súd považoval za adekvátnu k výške dlhu, pretože splácaním priznanej istiny s príslušenstvom dôjde po 29 mesiacoch od právoplatnosti rozsudku.

16. Odvolací súd dospel k záveru, že u žalovaného neboli dané podmienky na predĺženie paričnej lehoty v zmysle § 232 ods. 3 CSP a rozhodnutie o povolení plnenia v splátkach po 200,- eur mesačne predstavuje neprimeraný zásah do práv žalobcu. Je potrebné poukázať na dohodnuté zmluvné podmienky v zmluve o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver, ktorý mal splácať v splátkach po 87,64 eur mesačne počnúc dňom 18.06.2018 s konečnou splatnosťou do 18.05.2026, teda v 96-tich splátkach, pričom žalovaný predmetný úver nesplácal pravidelne už od októbra 2018, pre ktorú skutočnosť bol vyzvaný výzvou zo dňa 18.02.2019 k zaplateniu omeškaných splátok, čo žalovaný nedodrжал, a preto bol úver predčasne zosplatnený dňa 23.05.2019. Teda žalovaný už krátko po uzavretí zmluvy porušil zmluvné povinnosti, ani počas sporu nevyvinul žiadnu snahu splácať poskytnutý úver a napriek uvedenej skutočnosti mu bolo povolené splácať priznanú sumu v splátkach po 200,- eur mesačne, čím dostal neprimeranú výhodu, pričom ani dohodnuté splátky v nižšej sume neplatil. Odvolací súd dodáva, že pri dlhšej lehote musí súd presvedčivo zdôvodniť záver, že je potrebné vzhľadom k povahe veci, priznanému nároku a osobným pomerom strany sporu určiť k plneniu lehotu dlhšiu ako tri dni (Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/7/2020, z 26. augusta

2020). Okresný súd sa pri alternácii zákonnej paričnej lehoty obmedzil výlučne na ničím nepodložené tvrdenia žalovaného bez akýchkoľvek dôkazov. Jeho postup bol tak nezákonný, keď bez konkrétnych dôkazov objektivizujúcich finančnú situáciu žalovaného nebola splnená podmienka, podľa ktorej súd v odôvodnených prípadoch môže určiť dlhšiu lehotu. Nebolo preukázané, že by sa žalovaný dostal do nepriaznivej finančnej situácie a navyše je potrebné zdôrazniť, že súd musí prihliadať nielen na pomery žalovaného, ale aj na záujmy žalobcu.

17. V tejto súvislosti je tak nutné nepochybne aplikovať zásadu spravodlivosti uvedenú v článku 2 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého ochrana ohrozených a porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, čo plnenie v splátkach vo vzťahu k oboj stranám sporu podľa odvolacieho súdu nenaplnia.

18. Vzhľadom na nezistenie predpokladov pre povolenie plnenia priznanej sumy v podobe splátok odvolací súd zmenil rozsudok v jeho napadnutej časti II. výroku podľa § 388 CSP.

19. Vo zvyšnej, odvolaním nenapadnutej časti (I. výrok) zostáva rozhodnutie súdu prvej inštancie nedotknuté (§ 367 ods. 2 CSP).

20. O nároku na náhradu trov rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, 2 CSP, v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Podľa výsledku sporu bol žalobca v konaní plne úspešný, preto odvolací súd priznal žalobcovi proti žalovanému nárok na náhradu trov konania na súde prvej inštancie a náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania pred súdom prvej inštancie, ako aj trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

21. Senát krajského súdu uvedené uznesenie prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.